

PRZEGLĄD

ROLNICZY, HANDLOWY I PRZEMYSŁOWY

Pismo bezpłatne, wychodzące dwa razy na tydzień

przy

DZIENNIKU WARSZAWSKIM.

N^{ER} 56.

WARSZAWA.—SRODA

Dnia 6 (18) Lipca 1855. roku

K O M P O S T Y.

Kompost jest bez zaprzeczenia materiałem nadzwyczaj użytecznym i nader korzystne zastosowanie w rolnictwie mającym. Składa się on, jak wiadomo, z rozlicznych materji, z których każda oddzielnie użyta, może dostarczać mniej lub więcej pokarmu roślinom, czyli po prostu mówiąc, grunt użyźnić. Jednakże pomieszanie z sobą takich materji nawozowych często niesłychanym sposobem działanie ich użyźniające podnosi. Fenomen ten nadzwyczaj łatwy jest do pojęcia; przypomnijmy sobie wiadomości z nauk przyrodzonych, że niektóre ciała zmieniają zupełnie działanie w obecności innych i często wydają nowe istoty, którychby same sobie pozostawione nigdy nie utworzyły. I tak np. mączka, za dodaniem siodu, w stosownych okolicznościach zmienia się w cukier; wapno łatwiej się rozpuszcza w wodzie, do której włożono kawałek cukru; metale potassium lub sodium, rzucone na wodę zapalają się same przez się; kawałek fosforu na bibule posypyany proszkiem węgla, po jakim czasie topnieje i zapala się płomieniem itp.

..... Rzecz więc pewna, że komposty są pożyteczne, że w każdym gospodarstwie, gdzie jakiegokolwiek materiały do tego celu przydatne znajdują się, przyrządzanie ich zaniechaniem być nie powinno. Jednakże nie idzie jeszcze za tym aby pola wylęczone kompostami nawozić, zaniehbując inne nawozy, a szczególnie tóż nawóz stajenny; bo czyż podobna aby kompost zgromadził w jakości i ilości dostatecznej, wszystkie materje do życia roślin konieczne? Przypuśćmy nawet że tak jest, to przecież grunta są rozmaite, każdy z nich czego innego potrzebuje do swojej żyzności, a te różnorodne wymagania, jedynie nawóz stajenny zaspokoić potrafi. On tylko, jak to liczne doświadczenia stwierdziły, może być z korzyścią użyty do użyźnienia wszystkich bez wyjątku gruntów, jakiejkolwiekby były natury, składu, własności chemicznych i fizycznych. Nawet liczne nawozy pomocnicze, zkaądinąd nadzwyczaj korzystne zastosowanie w rolnictwie mające, jako to: guano, makuchy, kości, margiel, gips itp. rzadko kiedy bez dodatku nawozu stajennego zapewniają rolnikowi pożądane skutki.

Kompost użyć także można za nawóz pomocniczy, który bądź to naprzemian ze stajennym użyty, bądź z nim pomieszany, sprawia skutki często zadziwiające. Widoczna, że wymyślenie i przyrządzenie kompostu jest rzeczą nadzwyczaj łatwą; głębokie teorje naukowe, jakkolwiek tu nieco wpłynąć mogą, wielkiej jednak pomocy nie przyniosą.

Praktyczny rozum rolnika, zdrowe zastanowienie, porównanie znanych i utartych faktów, będą tu najlepszą wskazówką. Często jednak przypadkowe pomieszanie z sobą pewnych danych materji, sprawia skutek nadzwyczajny; z tego to właśnie źródła powstały rozmaite stałe przepisy sposobu postępowania przy robieniu kompostów, które od swoich wynalazców przybrały nazwiska.

Otóż to takich stałych, doświadczonych, a często i patentowanych przepisów robienia kompostów, zamierzam podać kilkanaście.

Niżej przytoczony opis kilkunastu najużywanych i najpraktyczniejszych, wyjąłem z nader szacownego dziełka p. Neydeck, pod tytułem: „*Der Dünger die Seele der Landwirthschaft — Freiburg. 1854.*“ które z powodu swojej praktyczności zasługuje na uwagę.

Kompost Celnarta.

Przyrządza się w sposób następujący:

Obrawszy w ogrodzie lub na podwórzu kawałek suchego miejsca układa się na niem warstwa ziemi lub darniny na 3—4 cali grube; na wierzch kładzie się druga takiejże grubości z nawozu stajennego, nieprzeżniętego, posypuje się wapnem na $\frac{1}{4}$ cala i przykrywa ziemią i darniną. Tak dalej się postępuje, dopóki kupa kompostowa 6—8 stóp wysokości nie dojdzie.

Taka kupa, mająca kształt nieco zwężony u góry, przykrywa się ze wszystkich stron ziemią i pozostawia w spokojności; w lecie przez 3 do 4 tygodni, w zimie cokolwiek dłużej. Gdy powietrze nie dosyć jest wilgotne, polewać ją należy co 3 dni gnojówką, uryną lub wodą nieco osoloną. Po upływie tych 3—4 tygodni cała kupa się rozrzucea, doskonale mięsza, przewraca, napowrót w taki sam kształt układa i jak poprzednio, w porze suchej polewa.

Po 6—8 tygodniach kupa powtórnie się mięsza i przewraca; poczem, jeżeli cała masa jest dostatecznie przeżnięta i ma podobieństwo do dobrej ziemi ogrodowej, można ją wraz z ziarnem na pole wysłać i razem przybronować.

Gdyby po drugim przerobieniu masa kompostowa nie była jeszcze dostatecznie przeżnięta należy ją jeszcze na czas jakiś w kupę ułożyć przykryć ziemią i polewać.

Kompost Chaptala.

Przedewszystkiem układa się warstwa ze starych tynków, gruzów i grubego piasku; przykrywa się ją nawozem owczym lub końskim, na

który znowu kładzie się warstwa składająca się z chudego marglu, śmieci, odchodów ludzkich, starej słomy, zepsutego siana i tp. Wszystko to nakoniec przykrywa się nawozem stajennym i zostawia do fermentacji, po ukończeniu której, cała masa doskonale się mięsza i przerabia.

Kompost ten wywieziony na pole, zaraz powinien być przyorany; w każdym razie, użycie jego tylko na grunta gliniaste jest korzystne i praktyczne. Chcąc zaś go zastosować do gruntów lekkich, należy zamiast gnoju owczego i końskiego, wziąć świński lub bydłęcy.

Kompost pod inspekta i kwiaty.

W skład tego kompostu wchodzi głównie: trociny drzewne i wapno, mające służyć do ich szybszego rozłożenia.

Układają się warstwami trociny zwilgocone, naprzemian z niegaszonym wapnem i nakoniec wszystko przykrywa się ziemią. Po pewnym przeciągu czasu, gdy wapno zaczęło już działanie swoje na trociny wywierać, i gdy fermentacja się odbyła, należy kupę od czasu do czasu przerabiać i mięszać. Po kilku miesiącach kompost już jest gotowy, a pomieszany z ziemią pod inspekta przeznaczoną, zastępuje jak najlepiej wszelki inny nawóz.

Przyrządzenie tego kompostu odbywać się powinno w miejscu odalonym od zabudowań, bo trociny, z powodu znacznej temperatury wewnątrz się wywiewają, łatwo zapalić się mogą.

(Dalszy ciąg nastąpi).

CHODOWANIE (UPRAWA) ROŚLIN

w szczególności.

INNE HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE ROŚLINY.

Chmiel.

9) Pielęgnowanie roślin chmielowych.

(Dalszy ciąg).

W drugim roku i w latach następnych, pielęgnuje się chmiel w ten sposób:

Jeżeli nie można było ostatni raz mierzwic na jesień, tedy trzeba uczynić to na wiosnę skoro puszcza mrozy i wilgoć ustąpi, i wywóz dozwoli. Z nadejściem ciepła i oschnieniem roli, natychmiast się przety pobrzyna. Przety oddali się grząca ziemię od krza chmielu, tak iż go widać będzie, nie uszkodziwszy przecież najmniejszej jego części. Poczem się obejrzy, czyli stoi mocno i czy ma prostopadle na dół schodzący korzeń, czyli korzenną macicę. Potem pobrzyna się wszystkie świeżo wypuszczone kielki, wszystkie zwierzchnie korzenie boczne i przeszłoroczne latorosle, nie zostawując nic więcej, jak tylko koronę korzenia i główny na dół idący korzeń.

Krze słabo stojące lub niezdrowe wyrzucić i zasadzić na ich miejsce świeże latorosle.

Do pracy tej trzeba mieć bardzo ostre noże, aby każde rżnięcie za jednym pociągnięciem się skończyło i pozostawiło gładkie płaszczyzny.

Oberżnięty kierz korzenia przykryje się drobną ziemią, na którą przyjsć może trochę mierzwy, a potem znów ziemia.

Całą tę pracę trzeba wykonać bardzo prędko; dlatego zawsze 3ch przy jednym krzu być powinno; z których jeden odgrzebia ziemię od krza, drugi obrzyna go, a trzeci przykrywa napowrót ziemię i mierzwą

W roku następnym także tylko dwie, a najwięcej trzy łodygi (pręty) się puszcza, która w ogóle, tak jak w roku zeszłym, się pielęgnuje. Trzeba wszakże później wszystkie liście i gałązki boczne o 4—5 st nad ziemią oberznąć, aby powiększyć przewiew powietrza i pomnożyć pożywienie dla górnych części rośliny.

Jeżeli któren kierz pędzi zanadto w górę, i jeżeli w ogóle rośnie za bujno, tedy zrobić mu u góry węzeł, przez co powstrzyma się sok w biegu i przymusi do zstąpienia na dół.

10) Nieprzyjaciele roślin.

Do nich należą myszy, szczury, ślimaki i panowie, które krze i młode wyrostki uszkadzają. Zdaje się, że też niektóre gatunki much są przyczyną njejednej choroby chmielu; przeciw tym zabezpiecza się go okadzaniem.

Jeżeli pchły ziemne obgryzają boczne wyrostki to nie nie szkodzi.

Utrzymują że czarna rdza powstaje ze mszy. Niekiedy pojawia się też wąsienica, która wydaje poczwarkę, chmielowego mola, który niszczy chmiel tak iż go tylko zasadzeniem innego zastąpić można.

Do chorób chmielu należy rak, który poznaje się po wyżarciu i plamach na drzewie pnia chmielowego. Chmiel taki nie kwitnie. Przyczyną raka ma być wilgoć i owady. Środkiem przeciw niemu jest, że się trzeba starać o oddalenie wilgoci i wyrznąć nadpsute drzewo. Jeżeli by kierz taki pomimo to jednak nie rozwił w roku przyszłym, tedy najlepiej go wyrzucić.

Druga choroba jest żółtačka, w której od zbytnej wilgoci liście żółkną. Chorobie tej zapobiega się przez oddalenie wilgoci.

Czwartą chorobę stanowi miodunka, z której później powstaje czarna rdza (czernica). Poznaki ostatniej są czarne, czerwone i dziurkowane i suche liście. Ciepłe deszcze i sucha ciepła pogoda, najskuteczniejsze są przeciw tej chorobie. Ochrania się też chmiel od tej choroby przez zdjęcie dolnych gałązek i uszkodzonych liści, które spaść należy.

Piąta choroba, liścem zwana, powstaje przy ciągłych upałach z braku rosy i wilgoci, i z powodu ciężkich grzmotów, po których następuje nagły upał słońca. W skutek tego czerwienieją i schną czubki i liście, a podpadają tej chorobie najbardziej krze najsilniejsze. Chore rośliny trzeba podlewać i oderznąć im dolne gałązki i liście.

Szosta choroba jest czerwona rdza, która powstaje z ciągłej wilgoci w czasie dojrzewania i znamionuje się przez zeczerwienienie liści i czubków. Należy w takim razie jak najspieszniej chmiel zebrać.

Siódmą chorobą jest pleśń, która się zjawia szczególnie w środku chmielników, na gruntach ciężkich, w skutek zbytnej mierzwy owczym gnojem i w czasie wilgotnej, mglistej a ciepłej pogody, i odbiera szypułkom, czubkom i kwiatowemu liściu pożywienie. W tym razie należy zrobić najpierw w chmielniku przeciąg powietrza, chmiel przędko obrać i ususzyć go przy piecu.

Ósma choroba jest purchawka (purchatka), także jałowizna zwana, która powstaje z niedbałego hodowania i z zaniedbania chmielu, tudzież z gradów, a objawia się nieplodnością i jałowizną.

Nakoniec może też od późnych mrozów liście się zważyć, co się staje przyczyną słabości chmielu. Wczesne podskubanie liścia i podlane tęgą, dobrze ugnią gnojówka, najlepszym tu jest środkiem.

11) Sprzęt.

Główna rzecz polega na tém, aby utrafić, jak się należy, z czasem; trzeba więc uważać na następujące znaki dojrzałości, które są: ciemno-żółty kolor żółto-zielonych szyszek (czubków kwiatu), jasno-zielony zaś ożimionowych, czerwonawo-brunatne brzegi listków kwiatu, tęgość i ściśłość szyszek, mocny korzenny zapach owocu, farbowanie rąk żółto i tłustość przy braniu i tarcu mąki (pytku), i znaczna ilość i mocne uczenie pytku między małemi, kwiatowemi listkami. Wszelako trzeba wiedzieć, że nie wszystkie gronka i okołki jednego krza, jako też znów że nie wszystkie krze w chmielniku razem dojrzewają; dla tego też zbiera się owoc chmielu wtenczas, kiedy już największa część gronek dojrzała. Do sprzętu wybiera się suchą pogodę, a zrywa się gronka gdy już rosa zginęła. Jeżeli w czasie sprzętu zła jest pogoda, nie trzeba dzień nie zbierać więcej, jak tyle tylko ile można wygodnie na suchém, wolném miejscu ususzyć.

Przy sprzęcie postępuje się w ten sposób:

Zerzyna się ostrym nożem łodygi na 2—4 stopy od ziemi, a czubki łodyg spojone ze sobą u góry rozcinają się ogrodowemi nożycami. Pozostałe końce łodyg zawięzuje się natychmiast u góry we węzeł. Tyczkę zaś wydobywszy ostrożnie ze ziemi, kładzie się na bok. Jeżeli jest dobra pogoda, obrzynają się gronka owocu zaraz w chmielniku; jeżeli zła, tedy pod dachem zrobić to trzeba. W razie pierwszym rozcina się węzły i zesmyka je razem z łodygami z tyczek, a potem odstrzyguje się ostremi nożycami gronka owocowe. Stosowne uporządkowanie ludzi, którzy jeden drugiemu do ręki wszystko dodawać będą, ułatwia sprzęt bardzo. Wszelkie prace ostrożnie i uważnie wykonywać należy. Jeżeli pogoda jest nieodpowiednia, powiązać chmiel łożno w snopki, znieść pod dach i tam go dopiero obrać z owocu. Obrane łodygi można porzucić owcom. Tyczki od chmielu schować pod pokrycie.

12) Suszenie chmielu.

Suszy się chmiel na namyślnie do tego zrobionych ramach, obciągniętych grubém płótnem, 4 stopy szerokich a 8 stóp długich, które na kształt szafki w schowaniu jedna nad drugą znajdować się powinny. Ramy takie są wprawdzie dość kosztowne, ale oszczędzają tylokrotnego przewracania i uszkodzenia chmielu, gdyby na gołej podłodze, lub na górze miał być rozpostarty. Wydatki te wynagrodzi lepszosc chmielu, którego przez tego i w ciasnym miejscu lepiej potem przechować można. W dni pogodne otwierać do chmielu otwory i okna, a zamykać je na noc i w dni dżdżyste, gdy chmiel łatwo przyciąga do siebie wilgoć. Poznaje się czy chmiel dostatecznie wysechł, jeżeli przy przewracaniu chwarszczy jak papier, jeżeli łuski kwiatowe zupełnie są otworzone, a szypułki kwiatowe z łatwością się kruszą i łamią.

13) Przechowanie chmielu.

Przy dobrém przechowaniu chmielu głównie rzecz zależy na tém, aby zapobiedz przystępowi powietrza, gdyż przez nie wartość chmielu w 4—5 lat zupełnieby się w nie obrócić musiała. Układa go się zatem tego w beczki lub skrzynie, których szczeliny dobrze są opatrzone i zalane smołą lub czem innym, albo też gęste miechy, które się mocno ściągają. Schowanie dla chmielu powinno być chłodne, i nie dające przystępu ani puwietrzu; ani światłu. Brakuje li tych warunków schowania, tedy najcieplej się zrobi, gdy się chmiel sprzeda czempredź, z czego też zwyczajni piwowarzy będą kontenci.

14) Sprzęt.

Można przyjąć za prawidło, że w przeciągu lat 10 przypadną dwa dobre, trzy średnie, a pięć lichych sprzętów. Morg przy dobrym sprzęcie wyda 7 centnarów, przy średnim 5 centn., a przy złym tylko 2 centn. Suche łęty chmielu (chmieliny) krają się na sieczkę i pasą bydłem lub owcami.

Cykorja.

Uprawia się raczej dla korzenia, jak dla zielska na paszę. Uprawę cykorji na rozmiar wielki tam tylko zajmować się można, gdzie są w bliskości wyrobnie cykorji, i łatwo ją sprzedać można.

1) Klimat.

Cykorja udaje się wszędzie gdzie rośnie cykorja dzika. Lubi bardzo klimat wilgotny.

2) Grunt.

Pod cykorję bierze się grunt mocny, marglasty i wapienny, a pulchny, głęboki i czysty piaskowo gliniasty. W roli zwięzłej i spoistej nie rośnie dobrze cykorja, gdyż jej korzenie nie mogą się rozpostrzeć.

3. Zmianowanie.

Cykorję mogą poprzedzać wszystkie rośliny, wyjąwszy kartofle buraki i rzepy. Tytoń szczególniej dobrym jest poprzednikiem. Sama po sobie źle się udaje. Po cykorji sadi się zazwyczaj kartofle, gdyż pozostałe z cykorji korzonki wciąż rosną jako chwast, a przy pielęgnowaniu kartofli najłatwiej się wyniszczają.

4) Nawóz.

Nie radzi się mierzwić świeżym gnojem, gdyż cykorja nabierze nieprzyjemnego smaku; gdy jednak inaczej uczynić nie można, tedy wziąć dobrze skruszonego gnoju, szlamu lub mierzwy mieszanę, a przyorać ją jeszcze za jesieni. Pospolicie zaś mierzwi się pod rośliny poprzedzające. (Dalszy ciąg nastąpi).

KORRESPONDENCJA.

Z pod Krosna

Ciekawą jest rzeczą jaki środek byłby najlepszy do wytopienia w roli róży polnej? Jest ona nieużyteczną dla gospodarza, a zabierając soki i miejsce zbożu potrzebne, zawadza i staje się szkodliwą. Posiekana w kawałki jednego roku, odrasta na polu leżącym ugiorem w drugim roku z nową siłą i rozradza się sama silnie z każdej zostawionej gałązki lub pociętego korzenia. Polubiwszy sobie pole, okazuje się trudniejszą do wytopienia od gatunku bzu zwanego hebdem (*Sambucus ebulus*), który przecież wielkiem jest utrapieniem dla rolnika. Kto znalazł skuteczny sposób wytopienia na zawsze dzikiej róży w polu, raczy udzielić ją w tygodniku dla dobra gospodarzy walczących z tym chwastem.

Przejeżdżając codziennie przez las do gospodarstwa mego na drugim folwarku, spostrzegłem że lasy szpilkowe ku południowej stronie położone poczerwieniały mocno. Leśny zapytany o przyczynę odpowiedział mi, że to od słońca. Nie mogąc temu dać wiary i widząc na krzakach dużo gąsienic, kazałem mu wyleźć na drzewo i opuścić parę konarów. Miliony owadu, w kształcie małych gąsieniczek zielonkawych z brunatnymi główkami, pokrywające obcięte przez leśnego gałęzie kazały mi się domyślać, że to jest gatunek gąsienicy sosnowej (*tentredo pini*, *Kiefern-blatt-Wespe*). Mogę też mylić się, a owad ten byłby natenczas chrząszczykiem sosnowym, gdyż tylko szpilkowe drzewa psuje nie tykając buczyny, ani innych drzew i krzewów liściastych. Klęski przez owady w lasach zrażone bywają niekiedy wielkie; mogliby zatem gospodarze zwrócić uwagę znawców, jeżeli spostrzegą u siebie podobne zjawisko złego. W ogóle niszczą nam co rok owady plony nasze, w ogrodach zarówno jak w polach, nikt jednak nie zwraca uwagi na sposoby zapobieżenia złemu, które znaczny w jarzynach i sadach przynosi uszczerbek.

Z młocarni kupionej u p. Zieleniewskiego jestem bardzo zadowolony. Wytrzymała próbę doskonale, bo choć parokonna w ścisłym tego słowa znaczeniu omlóciła mi 10 kóp naszych pszenicy w przeciągu pół dnia, a to czysto i doskonale, choć zboże to było trudne do wymłócenia. Zdaje mi się, że dające się czasem słyszeć narzekania na wyroby z tej fabryki, nie są uzasadnione; a mniej dokładna usługa jaką oddają, pochodzić może nieraz albo z nieporozumienia się ścisłego, przy robieniu obstalunku, względem żadanego celu, albo z nieumiejętnego obchodzenia się z narzędziami i maszynami. Co do mnie, mogę z dobrą sumieniem wyznać, że mnie zupełnie zadowoloniła młocarza pana Zieleniewskiego.

H A N D E L.

Gdańsk 12 Lipca 1855 r. — Ostatni targ poniedziałkowy w Londynie zamknął się bez żadnej w notowaniach odmiany. Właściciele zboża mocno przy dawnych obstawali cenach, a kupujący tylko na obecne potrzeby konsumpcji zawierali tranzakcje. Z tego powodu odbył interesów był ograniczony.

Z telegraficznej przed chwilą otrzymanej depeszy wiemy że targ

środkowy (wczorajszy) pod wpływem wielkiego deszczu był ożywiony i ku końcowi 1 szyl. wyżej chętnie za kwarter płacono. Jeśli czas dżdżysty potrwa w Anglii, skutki dadzą się uczuć na wszystkich Europejskich zbożowych placach.

W ciągu tygodnia przybyło do Londynu.

	Pszenicy.	Jęczm.	Owsa.	Żyta	Bobu	Siem. Inian.	Maki
					Grochu	Rzep.	centn.
z kraju	5,576	2,322	1,081	—	411	—	26,692
z zagranicy	11,546	2,315	32,225	—	908	—	25,062

Targi prowincjonalne, Szkockie i Irlandzkie, ożywiły się również skptkiem silnych ogólnych deszczów.

We Francji stan atmosfery rozwinięciu zboża nader przychylny, wpłynął na osłabienie cen targowych. Zniżenie jednak natychmiast zatrzymało się.

W Holandji i Belgji handel zbożowy jest bez ruchu i życia.

Na naszej giełdzie obrót interesów był ograniczony to sprzedano tylko pszenicy 1asz. 295 i żyta 1asz. 36. W ostatnich dniach cen się wznosiły, a od najniższego punktu możemy notować 20 gul. podwyższenia

	Kor.	War		
Płacono za 1asz.	Wagi Holl.	Guld. Prus.	Zł. gro.	Zł. gr.
Pszenicy od	125 do 128	625 — 700	47 — 52	18
„ „ „	128/9 — 130	700 — 750	52 18	56 11
„ „ „	131 — 132	725 — 760	54 14	57 4
Zyta	119 — 122	414 — 432	31 5	32 25

Cały tydzień mieliśmy ulewne deszcze. Wczoraj i dziś pogoda.

Toruń przebyło w ciągu tygodnia pszenicy 1a. 379, siemien. lnia-nego 24, belek dęb. 1419, sosnowych 13381, starego zelaza cnt. 134, 10ju cnt. 1026.

Kursa zamian: Londyn 196³/₄, Hamburg 44¹/₃; Amsterdam 100. Alexander Makowski i komp.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

	Dnia 5/16 Lipca 1855 roku		ŻĄDAJĄ		DAJĄ	
	Rs.	kop.	Rs.	kop.	Rs.	kop.
M O N E T Y.						
Pół-Imperyał	5	34 ¹ / ₂	—	—	—	—
Hollenderskie dukaty nowe	—	—	—	—	—	—
P A P I E R Y.						
Oblig. skarbowe 4-proc. za 100 rs. oprócz kuponu	78	81	—	—	—	—
Listy zast. białe II okresu (opócz kuponu) za 100 zł.	—	—	—	—	—	—
„ „ „ III „ „ Serye wylosowane za 15 rs.	15	17	15	15	—	—
Obligacye cząstkowe na 500 zł. oprócz kuponu	—	—	—	—	—	—
Certyfikaty Banku lit. B. na 200 zł. bez procentu.	—	—	—	—	—	—
Dowody Kom. Centr. Likwid. za 100 zł.	—	—	—	—	—	—
Nowo rosyjska pożyczka z r. 1854 oprócz kuponu	92	43	—	—	—	—
W E X L E.						
Berlin 100 talarów	2 m.	99	30	99	—	—
Gdańsk 100 tal.	2 m.	99	15	—	—	—
Hamburg 300 BMk.	2 m.	147	75	147	45	—
Londyn 1 funt sterl.	3 m.	6	57	—	—	—
Petersburg 100 rs.	1 m.	—	—	99	33	—
Paryż 300 franków	2 m.	78	90	78	75	—
Wiedeń 150 złr.	1 m.	81	60	—	—	—
Wrocław 100 tal.	2 m.	—	—	—	—	—

Wartość Kuponu bieżącego od Oblig. skarbowych rs. 1 kop. 18³/₄

„ „ „ od Listów zastawnych kop. 4¹/₂

Nowa rosyjska pożyczka rs. 1 kop. 3¹/₂